

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів передбачає додаткову роботу над темами як лекційних, так і семінарських занять з метою більш глибокого оволодіння матеріалом, оскільки аудиторний час обмежує можливості в цьому відношенні. Крім рекомендованої на лекціях і практичних заняттях, студенти повинні самостійно шукати необхідну літературу, першоджерела, використовувати інформаційний матеріал, наданий ЗМІ, тощо. Обране для самостійної роботи питання необхідно розкрити в письмовому вигляді, максимально продемонструвавши увесь комплекс засвоєних знань, аналітичних здібностей щодо вирішення певної геополітичної проблеми та вмінь системного оцінювання будь-якої геополітичної ситуації чи то події. Тема може бути також обрана студентом на власний розсуд, проте повинна обов'язково бути узгоджена з викладачем. Структура роботи, як правило, складається із титульного листа, змісту, вступу, основної частини, висновків, списку використаної літератури (інформаційних джерел), додатків.

Вступ передбачає розкриття актуальності поставленої проблеми. Розділи основної частини розкривають будь-який аспект теми (проблеми). Висновки формулюються в загальному вигляді і обов'язково мають демонструвати власний погляд на вирішення даної проблеми.

Текст роботи повинен бути набраний у форматі А4 шрифтом Times New Roman, кегль 14; сторінки пронумеровані з розміром полів по 2 см; міжрядковий інтервал – 1,5; абзац – з відступом першого рядка 1,25 см. Текст має бути структурований за главами (розділами, параграфами), супроводжуватися посиланнями на джерела при використанні прямих цитат або фрагментів опублікованих текстів. Список літератури оформлюється відповідно до вимог стандарту. Обсяг роботи складає 8-10 стор.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Характеристика історії становлення геополітики як системи наукового знання.
2. Основні закони геополітики.
3. Сутність поняття «геополітичні епохи».
4. Основні категорії геополітики.
5. Методи геополітичної науки.
6. Основні функції геополітики.
7. Розкрити сутність «органічної школи Фрідріха Ратцеля».
8. Проаналізувати структуру геополітики.
9. Концепція середньої Європи Рудольфа Челлена.
10. Характеристика концепції Хелфорда Маккіндера.
11. Сутність основних геополітичних категорій Альфреда Мехена.
12. Антропологічна школа геополітики Відаля де ла Блаша.
13. Концепція панрегіонів і континентального блоку Карла Хаусхофера.
14. Проаналізувати тезу Шарля де Голля: «Європа від Атлантики до Уралу».
15. Розкрити історію формування і становлення регіональної геополітики.
16. Сутність теорії атлантизму.

17. Обґрунтуйте основні передумови і причини появи геополітики «мондіалізму».
18. Основні положення теорії Френсіса Фукуяма, Жака Атталі, Карло Санторо, Іва Лакоста.
19. Сучасні європейські геополітичні концепції.
20. Розкрити роль ЗМІ в сучасному геополітичному просторі.
21. Розкрийте сутність ідеї «Європа від Владивостока до Дубліну».
22. Основні ідеї і теоретичні витоки євразійства. Історія євразійського руху.
23. Особливості євразійської культури.
24. Характеристика географічної, політичної і економічної єдності Євразії.
25. Сутність теорії «пасіонарності» Л.М.Гумільова.
26. Основні ідеї неоевразійства про світоустрій XXI ст.
27. Розкрити етапи формування сучасної геополітичної мапи світу.
28. Опишіть територіальні захоплення і володіння провідних акторів ХХ ст.: Британської, Російської, Французької, Германської, Японської імперій, США та Італійського королівства.
29. Охарактеризуйте динаміку геополітичних стосунків періоду «холодної війни».
30. Розкрийте механізм культурно-політичної і економічної експансії Заходу на Схід.
31. Аналіз впливу ресурсів планети на конфігурацію геополітичних сил.
32. Сутність позиційної геополітичної війни Західної Європи і США проти СРСР.
33. Розкрийте механізм перетворення Західної Європи із метрополії у буферну зону.
34. Причини інтеграції країн Західної Європи.
35. Східна Європа: сутність геополітичного позиціонування.
36. Проаналізувати еволюцію зовнішньої політики США: від «доктрини Монро» до «Версальського порядку».
37. Аналіз впливу культурних факторів на еволюцію геополітики Китаю.
38. Обґрунтуйте вплив внутрішніх і зовнішніх факторів на геополітичні стосунки Китаю з сусідніми державами.
39. Сутність двоїстого характеру геополітики Китаю.
40. Аналіз характеру стосунків Японії – США, Японії – Китаю, Японії – АТР.
41. Розкрити сутність геополітичних домагань Японії наприкінці ХХ ст.
42. Характеристика геополітичної конфігурації взаємовідносин країн мусульманського світу з провідними гравцями міжнародної політики.
43. Поясніть сутність вислову: «Африка – континент, що виріє».
44. Прогностична оцінка геополітичного майбутнього світового порядку.
45. Розкрийте зміст сучасних глобалізаційних процесів. Наскільки неминучими є як самі ці процеси, так і їх негативні наслідки?
46. Механізми подолання та попередження цивілізаційних конфліктів.
47. Сутність феномену зіткнення цивілізацій за С. Хантінгтоном. Наскільки правомірно, на Вашу думку, пояснювати сучасні локальні конфлікти за допомогою цього феномену?
48. Роль Росії в нових геополітичних реаліях.

49. Україна в сучасних західних геополітичних концепціях.
50. Структура українських геополітичних інтересів.